

DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.8.2023.04>
UDC 343.13 (477)

Mykola Kolomoitsev,

PhD in Law,

Lawyer, Doctoral student at National Scientific Center «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute» of the Ministry of Justice of Ukraine, Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-8957-5509>

e-mail: kolomoitsev.mykola@ukr.net

Involvement Of A Forensic Expert By A Defense Counsel During Pre-Trial Investigation

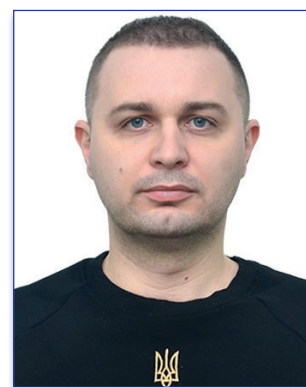
Ensuring equality between parties and adhering to the adversarial principle is crucial, necessitating the availability of all procedural mechanisms to observe the rights and legitimate interests of both the defense counsel and the prosecution. Given the declarative nature of specific provisions outlining the procedure for involving a forensic expert by a defense counsel during the pre-trial investigation stage, the Article Purpose is defined as clarifying the specifics of involving a forensic expert by a defense counsel to conduct a qualified forensic examination at the stage of pre-trial investigation, presenting problematic aspects of such activity. Based on the analysis of investigative and judicial practices, proven methods for involving a forensic expert by a defense counsel have been identified. Recommendations have been formulated on the procedure for appealing against decisions by investigators and prosecutors to refuse to grant a motion for a forensic examination.

Keywords: criminal proceeding, pre-trial investigation, participant in criminal proceeding, defense counsel, suspect, defender, forensic expert, forensic examination.

Formulation of Research Problem. Equality of parties in a criminal proceeding is attained through the proportional allocation of rights and responsibilities that collectively shape their legal status. Ensuring consistency in procedural actions and methods authorized for use by investigators and prosecutors, which can also be initiated by suspects or their defense counsel, is crucial in this context.

Procedural provisions aimed at safeguarding the rights and legitimate interests of participants in a criminal proceeding must be equal for each party. Indeed, under such conditions, it is not advisable to assert adherence to the adversarial principle and the freedom of parties to present their evidence and substantiate its credibility before the court. This freedom is guaranteed by the provisions of the Constitution of Ukraine and the Criminal Procedure Code of Ukraine. Therefore, there is ambiguity in legal literature regarding the possibilities of involving a forensic expert by a defense counsel during the pre-trial investigation stage, as some argue that such procedural guarantees are purely declarative in nature¹. The complexity of this situation is due to a number of factors. Given the ambiguity of this issue, we believe it is relevant and requires careful consideration and resolution to ensure that the content and form of each criminal proceeding correspond to its fundamental principles.

Analysis of Recent Researches and Publications. Certain aspects of involving a forensic expert by a defense counsel have been frequently

Mykola Kolomoitsev

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Disclaimer

The funder had no role in the study design, data collection and analysis, decision to publish, or preparation of the manuscript.

Contributors

The author contributed solely to the intellectual discussion underlying this paper, case-law exploration, writing and editing, and accept responsibility for the content and interpretation.

Declaration of Competing Interest

The author declare that they have no conflict of interest.

¹ Щербаківський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні: монографія. Харків: В дель, 2015. С. 146.

ЗАЛУЧЕННЯ ЕКСПЕРТА СТОРОНОЮ ЗАХИСТУ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО СЛІДСТВА

З метою забезпечення рівності сторін та дотримання засади змагальності, важливо, щоб усі процесуальні механізми забезпечення прав і законних інтересів сторони захисту та сторони обвинувачення були доступними для них. Ураховуючи певну декларативність окремих положень, що визначають порядок залучення експерта стороною захисту на стадії досудового слідства, мету статті визначено як з'ясування особливостей залучення експерта стороною захисту для проведення кваліфікованого експертного дослідження на етапі досудового слідства; окреслення проблемних аспектів такої діяльності. На підставі аналізу слідчо-судової практики визначено апробовані шляхи залучення експерта стороною захисту, сформульовано рекомендації щодо оскарження постанови слідчого, прокурора про відмову у задоволенні клопотання про проведення експертизи.

Ключові слова: кримінальне провадження, досудове розслідування, учасник кримінального провадження, сторона захисту, підозрюваний, захисник, судовий експерт, експертиза.

addressed in research papers by Ukrainian scholars. For instance, certain legal and organizational principles of such defense activities were outlined by O. V. Kravchuk, Yu. V. Tsyhaniuk and S. A. Krushynskyi², I. V. Hora³, I. M. Tymoshok and O. V. Kosiakova⁴, Yu. Yu. Yaroslav⁵, V. V. Bazhaniuk⁶, A. F. Volobuiev and Ye. V. Chuiko⁷, and many others. What is more, legal literature also covers issues such as the involvement of a medical examiner by a defense counsel⁸, particularities of obtaining comparative samples for expert research by a defense counsel from the files of a criminal proceeding⁹, supporting rights of the defense counsel during a forensic examination¹⁰, etc. However, despite the thorough work of scientists, a number of issues continue to remain in the category of “debatable”, attracting the attention of both theorists and practitioners.

The Article Purpose is to identify peculiarities of involving a forensic expert by a defense counsel to conduct a qualified forensic examination at the pre-trial investigation stage; to outline problematic aspects of such activity.

Main Content Presentation. According to the provisions of international legal acts, everyone is guaranteed the right to have their case heard by a competent court^{11, 12}. It is undeniable that requirements for professional competence apply not only to the court but also to representatives of the prosecution, defense, and other participants in a criminal proceeding, including forensic experts and specialists. Without delving into the investigation of issues related to professional competence of participants in a criminal proceeding, we believe that a more relevant question pertains to the procedural mechanism for involving a forensic expert, particularly the grounds and procedure, therefore, we will focus on highlighting this aspect.

² Циганюк Ю. В., Кравчук О. В., Крушинський С. А. Процесуальний порядок залучення експерта стороною захисту у кримінальному провадженні. *Криміналістичний вісник*. 2014. №2. С. 28-36.

³ Гора І. В. Проблемні питання залучення експерта стороною захисту. *Криміналістика і судова експертиза*. 2014. № 59. С. 87-98.

⁴ Тимошок І. М., Косіакова О. В. Порядок проведення судових експертиз у кримінальному процесі за ініціативою сторони захисту (відповідно до чинного Кримінального процесуального кодексу України). *Криміналістика і судова експертиза*. 2015. № 60. С. 125-134.

⁵ Ярослав Ю. Ю. До питання присутності осіб при проведенні судових експертиз. *Криміналістика і судова експертиза*. 2014. № 59. С. 80-87.

⁶ Бажанюк В. В. Про змагальність сторін в проведенні судової експертизи. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 1. С. 78.

⁷ Волобуєв А., Чуїко Є. Право самостійного залучення експерта стороною захисту: реальність чи декларація. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. № 71. С. 309-314. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.52>.

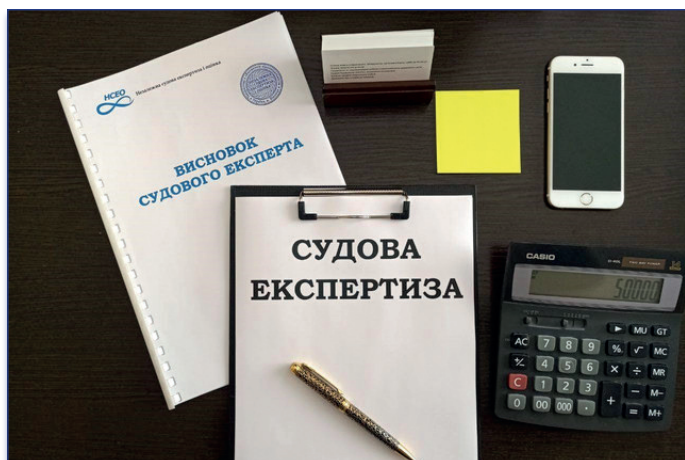
⁸ Калинюк Н. М. Порядок залучення судово-медичного експерта стороною захисту з метою проведення судових експертиз. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2015. № 3. С. 102-105.

⁹ Легких К. В. Отримання стороною захисту для експертного дослідження зразків, які знаходяться в матеріалах кримінального провадження. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 196-200.

¹⁰ Сидоренко Д. В. Забезпечення прав сторони захисту під час проведення судової експертизи. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 347-351. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.60>.

¹¹ Загальна декларація прав людини: прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III). Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

¹² Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: ратиф. Указом Президії Верховної Ради Української РСР No 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73. Верховна БР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

Mykola Kolomoitsev

INVOLVEMENT OF A FORENSIC EXPERT BY A DEFENSE COUNSEL DURING PRE-TRIAL INVESTIGATION

Ensuring equality between parties and adhering to the adversarial principle is crucial, necessitating the availability of all procedural mechanisms to observe the rights and legitimate interests of both the defense counsel and the prosecution. Given the declarative nature of specific provisions outlining the procedure for involving a forensic expert by a defense counsel during the pre-trial investigation stage, the Article Purpose is defined as clarifying the specifics of involving a forensic expert by a defense counsel to conduct a qualified forensic examination at the stage of pre-trial investigation, presenting problematic aspects of such activity. Based on the analysis of investigative and judicial practices, proven methods for involving a forensic expert by a defense counsel have been identified. Recommendations have been formulated on the procedure for appealing against decisions by investigators and prosecutors to refuse to grant a motion for a forensic examination.

Keywords: criminal proceeding, pre-trial investigation, participant in criminal proceeding, defense counsel, suspect, defender, forensic expert, forensic examination.

The main reason for involving a forensic expert in criminal proceeding participation is the need to address issues requiring specific expertise. In a broad sense, it ensures justice in Ukraine through independent, qualified, and objective forensic examination focused on maximum utilization of scientific and technical advancements¹³.

The procedural procedure of involving a forensic expert by a defense counsel during the pre-trial investigation stage has been amended by the legislator several times. As envisaged in the current provisions of the Criminal Procedure Code, parties in a criminal proceeding are guaranteed the right to involve a forensic expert or forensic experts to conduct forensic examination or to commission a forensic science institution to carry it out. This procedure is governed by Articles 242–244 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. The latter also includes other provisions aimed at regulating the process of collecting evidence during pre-trial investigation.

As set out in Part 3 of Article 93 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, the defense shall collect evidence by demanding and obtaining it from government authorities, local governments, enterprises, institutions and organizations. The legislator also specifies the following materials: objects, documents, information, expert findings, audit and inspection reports. This article also envisages the initiation of investigatory (search) activities, covert investigatory (search) activities, and other procedural actions. Additionally, it is worth emphasizing that the procedure for appointing a forensic examination during pre-trial investigation is governed by Chapter 20 of the Criminal Procedure Code of Ukraine Investigative (Search) Actions, so it is necessary to refer to these regulations as well.

According to Art. 243 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, the defence party shall have the right to engage experts on a contractual basis to conduct an examination, including mandatory one¹⁴. The norms of the Law of Ukraine On the Bar and Legal Practice are consistent with the above-mentioned provisions and grant lawyers the right to collect information on facts that may be used as evidence. To perform their duties properly, lawyers may request, receive and seize objects, documents, copies thereof, examine them, and question persons with their consent, as well as obtain written conclusions from specialists, forensic experts in matters requiring specific expertise¹⁵. What draws attention is that in this norm the legislator did not use the expert conclusion term but employed the phrase “conclusions from specialists, forensic experts on issues requiring specific expertise”¹⁶. At the same time, it should be noted that Part 3 of Article 93 of the Criminal Procedure Code of Ukraine specifically outlines the initiation of investigative (search) actions, but it does not address their independent conduct. Consequently, legal literature argues that the provisions of Articles 93 and 243 of the Criminal Procedure Code of Ukraine are inconsistent and even contradictory in this respect¹⁷.

In practice, the mechanism of independent involvement of a forensic expert by a defense counsel is further complicated by the impossibility to independently collect comparative samples necessary for a forensic examination. This is due to the requirement of conducting investigative (search) actions for this purpose. Scientists note the uncertainty regarding the format of the defense’s appeal to involve a forensic expert in a criminal

¹³ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 No 4651-VI. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/-4651-17>

¹⁴ Там само.

¹⁵ Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. No 5076-VI. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

¹⁶ Там само.

¹⁷ Волобуєв А., Чуйко Є. Право самостійного залучення експерта стороною захисту: реальність чи декларація. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. № 71. С. 312.

Mykola Kolomoitsev

**EINBEZIEHUNG
EINES FORENSISCHEN-
SACHVERSTÄNDIGEN
DURCH DIE VERTEIDIGUNG
IM VORVERFAHREN**

Um die Gleichberechtigung der Parteien und die Einhaltung des Grundsatzes des fairen Verfahrens zu gewährleisten, ist es wichtig, dass alle verfahrensrechtlichen Mechanismen zur Wahrung der Rechte und berechtigten Interessen der Verteidigung und der Anklagepartei für beide Parteien zugänglich sind. Angesichts der teilweise deklarativität einiger Bestimmungen, die die Reihenfolge der Einbeziehung eines Sachverständigen durch die Verteidigung im Vorverfahren regeln, ist das Ziel dieses Artikels, die Besonderheiten der Einbeziehung eines Sachverständigen durch die Verteidigung zur Durchführung einer qualifizierten Sachverständigenuntersuchung in der Phase des Vorverfahrens zu klären und die problematische Aspekte dieser Tätigkeit.

Basierend auf der Analyse der Ermittlungs- und Gerichtspraxis wurden bewährte Wege zur Einbeziehung eines Sachverständigen durch die Verteidigung identifiziert und Empfehlungen zur Anfechtung des Beschlusses des Ermittlers oder Staatsanwalts über die Ablehnung der Erfüllung des Antrags auf Durchführung einer Expertise formuliert.

Schlüsselwörter: Strafverfahren, Vorverfahren, Teilnehmer des Strafverfahrens, Verteidigung, Verdächtiger, Verteidiger, Sachverständiger, Expertise.

proceeding¹⁸. This position can be agreed upon in the context of appointing forensic medical and forensic psychiatric examinations. As envisaged in the Instructions for Appointing Forensic Medical Examinations, the latter are carried out on the basis of the decision of the inquiring officer, investigator, prosecutor, or the judge, or by the court ruling¹⁹. For example, with regard to criminalistics examinations, it is stipulated by Decisions of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1098 dated 26.10.2011, No. 795 dated 04.06.2007, No. 724 dated 24.06.2022 that the expert service units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine shall provide services for carrying out forensic examinations in criminal proceedings on the basis of a contract (request) or on the basis of motions from suspects, accused, convicted, acquitted persons, their defenders, legal representatives²⁰.

In terms of the researched issue, it is essential to refer to the provisions of the Law of Ukraine On Judicial Examination. The provisions of the latter specify that the grounds for conducting a forensic examination are a court decision, a decision of the pre-trial investigation body, or a contract with a forensic expert or a forensic science institution: if the examination is conducted upon the request of other persons²¹. Therefore, independent involvement of a forensic expert by a defense counsel on contractual terms is entirely permissible.

Another method for involving a forensic expert by a defense counsel in conducting such an investigative (search) action as a forensic examination is through its initiation in accordance with Article 220 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. This method currently remains more tested in comparison with the previous one. In case of refusal by the investigator or the prosecutor to grant such a motion, the ruling can be appealed before the investigating judge.

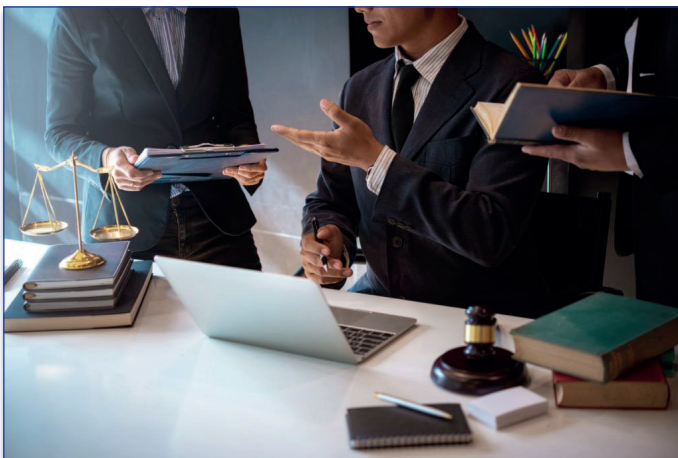
In practice, defense counsels are often confronted with refusals to grant motions for forensic examinations, leading to appeals against respective rulings. In this regard, it is considered appropriate to emphasize that such appeals must be substantiated, in particular with regard to disagreement with the reasoning presented by the investigator or the prosecutor and with regard to proving circumstances explaining

¹⁸ Сидоренко Д. В. Забезпечення прав сторони захисту під час проведення судової експертизи. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 349.

¹⁹ Інструкція про проведення судово-медичної експертизи: затв. Наказом МОЗ України від 17.01.1995 № 6. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95#Text>

²⁰ Деякі питання надання підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби платних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1098. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1098-2011-%D0%BF#Text>; Про затвердження переліку платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання: постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2007 № 795. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/795-2007-%D0%BF#n15>; Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 4 червня 2007 р. № 795 і від 26 жовтня 2011 р. № 1098: постанова Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 № 724. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2022-%D0%BF#Text>

²¹ Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-III. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

the impossibility for a defense counsel to independently involve a forensic expert under contractual terms.

Emphasis should be placed on the argumentation if the motion indicates the necessity of conducting a re-examination. Such a motion must be based on the analysis of forensic examinations already conducted in a case, considering its circumstances. To overturn the ruling by the investigator, it is crucial to demonstrate the existence of legal grounds for this action²². To overturn the investigator's ruling, it is crucial to prove the existence of legal grounds for this action²³.

As evidenced by our analysis of investigative and judicial practice materials, the absence of a defense counsel (especially in the lack of valid reasons) during consideration of such a motion may be deemed sufficient grounds for dismissing it without review²⁴. Additionally, in the appeal against the ruling by an investigator or a prosecutor, it is vital not only to present specific reasoning and arguments but also to initiate the appointment of a new forensic examination. As investigating judges state in their rulings, "although the provisions of the current Criminal Procedure Code provide for the possibility of appealing against a decision of an investigator or a prosecutor to refuse to conduct investigative (search) measures, the law does not impose an obligation on the investigator, inquirer or prosecutor to order a forensic examination in a criminal proceeding"²⁵.

The norms of the Criminal Procedure Code of Ukraine also envisage the defense counsel's right to request the investigating judge to appoint a forensic examination. This right of the defense counsel or the suspect can be exercised in two cases. The first relates to situations where "involvement of a forensic expert is necessary for resolution of issues essential to a criminal proceeding, but the prosecution has not appointed such a forensic expert, or questions posed to an expert appointed by the prosecution do not allow for drawing a complete and correct conclusion on the issues requiring forensic examination, or there are sufficient grounds to believe that the forensic expert appointed by the prosecution, due to lack of necessary expertise, bias or for other reasons, will provide or has provided an incomplete or incorrect conclusion". The second ground occurs when "the defense party cannot engage a forensic expert independently due to a lack of funds or other objective reasons"²⁶.

The legislator imposes clear requirements for such motions, encompassing both their content and the materials that must be included, specifically to support the reasoning presented and to provide evidence of the inability to independently involve a forensic expert. Failure to adhere to these requirements serves as a basis for returning a motion or for its refusal. Thus, in criminal case No. 12020240280000232, the suspect's defense counsel's motion for the appointment of a multidisciplinary forensic photo-technical and auto-technical examination was returned to him. According to the investigating judge, the reason for the return was the failure of the defense counsel to submit copies of documents confirming the inability to

Mykola Kolomoitsev

INTERVENTION D'UN EXPERT PAR LA DEFENSE LORS DE L'ENQUETE PRELIMINAIRE

Afin de garantir l'égalité des parties et de respecter le principe de concurrence, il est important que tous les mécanismes procéduraux garantissant les droits et intérêts légitimes de la défense et de l'accusation soient à leur disposition. Compte tenu du caractère certain déclaratif de certaines dispositions, qui déterminent la procédure d'intervention d'un expert par la défense au stade de l'instruction préliminaire, l'objet de l'article est défini comme précisant les spécificités de l'intervention d'un expert par la défense de procéder à une expertise qualifiée au stade de l'enquête préalable au procès ; décrivant les aspects problématiques d'une telle activité. Sur la base de l'analyse de la pratique d'enquête et judiciaire, des moyens éprouvés d'impliquer un expert par la défense ont été déterminés, des recommandations ont été formulées concernant l'appel de la décision de l'enquêteur, le procureur sur le refus d'accéder à la demande d'une expertise judiciaire.

Mots-clés : procédure pénale, enquête préliminaire, participant à une procédure pénale, partie à défendre, suspect, défenseur, expert judiciaire, expertise judiciaire.

²² Ухвала Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 11 серпня 2023 р., у справі № 159/6823/21 // Єдиний державний реєстр судових рішень: офіц. сайт. URL: <https://reestr.court.gov.ua/Review/112774674>

²³ Ухвала Індустріального районного суду міста Дніпропетровська від 23 лютого 2022 р., у справі № 202/985/22. // Єдиний державний реєстр судових рішень: офіц. сайт. URL: <https://reestr.court.gov.ua/Review/103844668>

²⁴ Ухвала Шевченківського районного суду м. Києва від 27 липня 2022 р., у справі № 761/13699/22 // Єдиний державний реєстр судових рішень: офіц. сайт. URL: <https://reestr.court.gov.ua/Review/105596445>

²⁵ Ухвала Індустріального районного суду міста Дніпропетровська від 23 лютого 2022 р., у справі № 202/985/22. // Єдиний державний реєстр судових рішень: офіц. сайт. URL: <https://reestr.court.gov.ua/Review/103844668>

²⁶ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 No 4651-VI. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/-4651-17>

Mykola Kolomoitsev

**ZAANGAŻOWANIE
EKSPERTA PRZECIWO
W CZASIE DOCHODZENIA
PRZYGOTOWANIA**

Aby zapewnić równość stron i przestrzegać zasady konkurencji, ważne jest, aby były dla nich dostępne wszystkie mechanizmy procesowe zapewniające prawa i uzasadnione interesy obrony i oskarżenia. Mając na uwadze pewną deklaratywność niektórych przepisów, które określają tryb zaangażowania biegłego przez obronę na etapie postępowania przygotowawczego, cel artykułu określono jako wyjaśnienie specyfiki zaangażowania biegłego przez obronę obrona do przeprowadzenia ekspertyzy na etapie postępowania przygotowawczego; nakreślając problematyczne aspekty takiej działalności. Na podstawie analizy praktyki śledczej i sądowej wskazano sprawdzone sposoby zaangażowania biegłego przez obronę oraz sformułowano rekomendacje w zakresie kwestionowania uchwały śledczego-prokuratora w sprawie odmowy uwzględnienia wniosku o przesłuchanie badanie biegłego.

Słowa kluczowe: postępowanie karne, postępowanie przygotowawcze, uczestnik postępowania karnego, obrona, podejrzany, obrońca, biegły sądowy, ekspertyza.

independently engage a forensic expert, as well as the absence of references in the motion regarding the undertaking of such action²⁷. These circumstances justified the decision of the investigating judge in case No. 752/16969/22, which considered the motion for the appointment of a forensic medical re-examination in criminal proceeding No. 12022100040000571. Based on the analysis of investigative and judicial practices, we conclude that such decisions are not uncommon; however, it is important to note that such rulings are not subject to appeal.

In view of the above, it can be summarized that the right to file a motion to the investigating judge for the involvement of a forensic expert to conduct a forensic examination can only be exercised by the defense counsel under two conditions set out in Part 1 of Article 244 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. However, the defense counsel needs to delve deeper in order to substantiate the impossibility of independently engaging a forensic expert on contractual terms. Hence, legal literature emphasizes the failure to ensure the defense party's right regarding the use and submission of forensic examination evidence to the court²⁸.

Concerning proposals for addressing the existing issues on the appointment of forensic examinations by a defense counsel, we believe they are far-reaching. To genuinely ensure equality between the parties, legal literature suggests granting the defense counsel the same powers as those afforded to the prosecution. This specifically pertains to granting the defense counsel the right to conduct procedural actions during pre-trial investigation, with appropriate documentation of the procedure for obtaining evidence (investigative [search] actions).

Conclusions. Involvement of a forensic expert by a defense counsel during pre-trial investigation takes place when there are sufficient grounds for it: the need to address issues that require specific expertise and are relevant to establishing case circumstances.

Relying on a synthesis of the current legislation and investigative and judicial practices, the approved methods of involving a forensic expert by the defense counsel may be the following: 1) the defense counsel, upon motion, independently engages a forensic expert on contractual terms; 2) initiating a forensic examination that will be appointed by the prosecution.

When appealing against the investigator's or prosecutor's refusal to grant a motion for a forensic examination, it is important to follow certain rules: 1) be present at the hearing where the investigating judge is considering a motion; 2) thoroughly present arguments as to expediency of its appointment, the necessity for a re-examination, the impossibility of independently involving a forensic expert by a defense counsel, unlawfulness or lack of justification for the investigator's or prosecutor's refusal; 3) initiate a forensic examination that will be appointed by the prosecution.

Stemming from the conducted analysis, it seems evident that the issue of equality between parties concerning the

²⁷ Ухвала Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 26 вересня 2022 р., у справі № 686/12351/22 // Єдиний державний реєстр судових рішень: офіц. сайт. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106427575>

²⁸ Зейкан Я.П. Про недопустимі докази. Харків : Фактор, 2019. С. 17; Несінов О. Використання недоліків у висновках експертів на користь сторони захисту. URL: <https://iadvocate.com.ua/vykorystannya-nedolikiv-u-vysnovkah-ekspertiv-na-koryst-storony-zahystu>

possibility of engaging a forensic expert is not yet unequivocal, as there is a certain contradiction in the provisions of the current criminal procedural legislation. Therefore, it is important to continue scientific research within the outlined problematics, particularly in the aspect of developing relevant proposals for improving the regulatory framework defining the procedure for involving a forensic expert by a defense counsel.

References

- Yevropeiska Konventsia pro zakhyst prav i svobod liudyny 1950 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text [in Ukrainian].
- Rishennia Yevropeiskoho sudu z prav liudyny Sprava «Lawless v. Ireland» 1 lypnia 1961 roku: URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_434#Text [in Ukrainian].
- Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 No 254k/96-VR: URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
- Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-1> [in Ukrainian].
- Shcherbakovskyi, M. H. Provedennia ta vykorystannia sudovykh ekspertyz u kryminalnomu provadzhenni : monohrafiia. Kharkiv : V dele, 2015. 560 s. [in Ukrainian].
- Tsyhaniuk, Yu. V., Kravchuk, O. V., Krushynskyi, S. A. (2014). Protseualnyi poriadok zaluchennia eksperta storonoiu zakhystu u kryminalnomu provadzhenni. *Kryminalistychnyi visnyk*. №2. S. 28-36 [in Ukrainian].
- Hora, I. V. (2014). Problemni pytannia zaluchennia eksperta storonoiu zakhystu. *Kryminalistyka i sudova ekspertiza*. № 59. C. 87-98 [in Ukrainian].
- Tymoshok, I. M., Kosiakova, O. V. (2015). Poriadok provedennia sudovykh ekspertyz u kryminalnomu protsesi za initsiatyvoiu storony zakhystu (vidpovidno do chynnoho Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy). *Kryminalistyka i sudova ekspertiza*. № 60. C. 125-134 [in Ukrainian].
- Yaroslav, Yu. Yu. (2014). Do pytannia prysutnosti osib pry provedenni sudovykh ekspertyz. *Kryminalistyka i sudova ekspertiza*. № 59. S. 80-87 [in Ukrainian].
- Bazhaniuk, V. V. (2022). Pro zmahalnist storin v provedenni sudovoi ekspertyzy. *Pravovyi chasopys Donbasu*. № 1. S. 139-145 [in Ukrainian].
- Volobuiev, A., Chuiko, Ye. (2022). Pravo samostiinoho zaluchennia eksperta storonoiu zakhystu: realnist chy deklaratsiia. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Serii: Pravo. № 71. S. 309-314. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.52> [in Ukrainian].
- Kalyniuk, N. M. (2015). Poriadok zaluchennia sudovo-medychnoho eksperta storonoiu zakhystu z metoiu provedennia sudovykh ekspertyz. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Serii: Pravo. № 3. S. 102-105 [in Ukrainian].
- Lehkykh, K. V. (2013). Otrymannia storonoiu zakhystu dlia ekspertnoho doslidzhennia zrazkiv, yaki znakhodiatsia v materialakh kryminalnoho provadzhennia. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. № 2. S. 196-200 [in Ukrainian].
- Sydorenko, D. V. (2023). Zabezpechennia prav storony zakhystu pid chas provedennia sudovoi ekspertyzy. *Analychno-porivnialne pravoznavstvo*. № 2. S. 347-351 URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.60> [in Ukrainian].
- Zahalna deklaratsiia prav liudyny: pryiniata i proholoshena rezoliutsiieiu 217 A (III). Verkhovna VR Ukrainy. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text [in Ukrainian].
- Mizhnarodnyi pakt pro hromadianski i politychni prava: ratyf. Ukazom Prezidi Verkhovnoi Rady Ukrainiskoi RSR No 2148-VIII (2148-08) vid 19.10.73. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text [in Ukrainian].

- Pro advokaturu ta advokatsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 5 lypnia 2012 r. No 5076-VI. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text> [in Ukrainian].
- Instruktsiia pro provedennia sudovo-medychnoi ekspertyzy: zavt. Nakazom MOZ Ukrainy vid 17.01.1995 No 6. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95#Text> [in Ukrainian].
- Deiaki pytannia nadannia pidrozdilamy Ministerstva vnutrishnikh sprav, Natsionalnoi politsii ta Derzhavnoi mihratsiinoi sluzhby platnykh posluh: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 26.10.2011 No 1098. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1098-2011-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
- Pro zatverdzhennia pereliku platnykh posluh, yaki nadaiutsia pidrozdilamy Ministerstva vnutrishnikh sprav, Natsionalnoi politsii ta Derzhavnoi mihratsiinoi sluzhby, i rozmiru platy za yikh nadannia: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 04.06.2007 No 795. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/795-2007-%D0%BF#n15> [in Ukrainian].
- Pro vnesennia zmin do postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 4 chervnia 2007 r. № 795 i vid 26 zhovtnia 2011 r. № 1098: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.06.2022 No 724. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
- Ukhvala Kovelskoho miskraionnoho sudu Volynskoi oblasti vid 11 serpnia 2023 r., u spravi № 159/6823/21 // Yedyni derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofits. sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112774674> [in Ukrainian].
- Ukhvala Industrialnoho raionnoho sudu mista Dnipropetrovska vid 23 liutoho 2022 r., u spravi № 202/985/22. // Yedyni derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofits. sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103844668> [in Ukrainian].
- Ukhvala Shevchenkivskoho raionnoho sudu m. Kyieva vid 27 lypnia 2022 r., u spravi № 761/13699/22 // Yedyni derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofits. sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105596445> [in Ukrainian].
- Ukhvala Industrialnoho raionnoho sudu mista Dnipropetrovska vid 23 liutoho 2022 r., u spravi № 202/985/22 // Yedyni derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofits. sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103844668> [in Ukrainian].
- Ukhvala Khmelnytskoho miskraionnoho sudu Khmelnytskoi oblasti vid 26 veresnia 2022 r., u spravi № 686/12351/22 // Yedyni derzhavnyi reiestr sudovykh rishen: ofits. sait. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106427575> [in Ukrainian].
- Zeikan, Ya. P. (2019). Pro nedopustymi dokazy. Kharkiv : Faktor, 128 s. [in Ukrainian].
- Nesinov, O. Vykorystannia nedolikiv u vysnovkakh ekspertiv na koryst storony zakhystu. URL: <https://iadvocate.com.ua/vykorystannya-nedolikiv-u-vysnovkah-ekspertiv-na-koryst-storony-zahystu> [in Ukrainian].

Pro sudovu ekspertyzu: Zakon Ukrainy vid 25.02.1994 No 4038-XII. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> [in Ukrainian].

Received by Editorial Board: 21.10.2023

Suggested Citation:

Kolomoitsev, M. (2023). Involvement Of A Forensic Expert By A Defense Counsel During Pre-Trial Investigation. *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 2 (8). 73-80. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.8.2023.04>

